

Posudek diplomové práce Kateřiny Pánkové „České pivovarnictví 1869-1918, podnikatelské strategie, kartelizace, odbyt“, Praha 2010, 104 s.

Diplomantka si zvolila téma náročné. Neusiluje primárně o nástin podnikatelských aktivit jednotlivých pivovarů a jejich pohybu na trhu, nýbrž zkoumá trh piva v období sklonku Habsburské monarchie jako výsledek interakcí rozvoje směřodatných podniků národního významu a jejich klientely, přičemž bere v potaz tendence k monopolizaci trhu a poměrně detailně je analyzuje. V tom je práce zcela nová, vpravdě průkopnická.

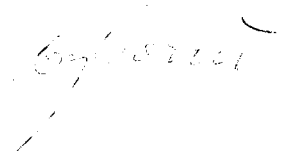
Vysoce je třeba ocenit pramenné založení díla, které spočívá v případě jednotlivých pivovarů na studiu archívních fondů, pochopitelně s využitím výsledků dosavadního bádání. Klíčovým pramenem však byly prameny tištěné, značného rozsahu, a to periodika Kvas, Pivovarské listy, Österreichische Zeitschrift für Bierbräuerei, Hostimil a Kartell-Rundschau. Jejich komplety poskytly autorce pevný znalostní základ a orientaci v problematice. Umožnily jí kompetentní soudy.

Koncept práce je nosný. Spektrum pivovarnických firem druhé poloviny 19. století je i přes dramatickou redukci počtu subjektů na trhu relativně široké. Malé a drobné pivovary zanikají, nové pivovary založené na principu velkovýroby se rodí. K. Pánková si vybrala tři svým vznikem, konsumentským zázemím i teritoriem působení rozličné pro vývoj národního trhu nesporně směřodatné reprezentanty velkopodnikání. Přesto však bude pro potvrzení vyřčených soudů třeba jejich počet a typologii přece jen poněkud rozšířit, vzít v potaz i firmy v německo jazyčných pohraničních oblastech. Autorka zkoumá založení, faktory rozvoje, podnikatelské strategie, nezapomíná ani na manažery. Komparace vyústila v přesvědčivých závěrech usilujících o definici faktorů jejich úspěchu. Shledává, že principiálně se jedná o technicko technologickou modernizaci, ale spatřuje u každého podniku i faktory specifické.

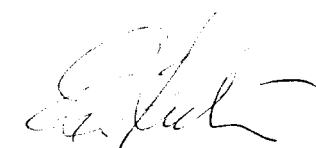
K práci nemám podstatnějších kritických připomínek. Výjimku tvoří název podkapitoly 6.5., kde by bylo vhodné s ohledem na podkapitolu 6.6. hovořit místo o „kartelizaci na našem území“ o kartelizaci v Předlitavsku potažmo českých zemích. Podotýkám též, že by dílu prospěla kvalitní závěrečná jazyková revize, množství gramatických chyb lze sotva přehlédnout. Badatelské nakročení autorky bylo z hlediska realizované heuristiky mnohem důkladnější než jeho výstup. Autorka využila jen zlomek akumulovaných informací a je třeba

doufat, že úsporný způsob zpracování vyvolaný nedostatkem času, autorka ve svých dalších pracích obohatí textem košatějším.

Závěrem shrnuji, že diplomová práce Kateřiny Pánkové představuje cenný příspěvek k vývoji českého pivovarnictví. Definuje faktory vzestupu klíčových hráčů na trhu, dává porozumět jejich podnikatelským strategiím, přičemž poukazuje na jejich limity. Nejzdařilejší a nejprínosnější je pak kapitola poslední mapující proces kartelizace oboru. Práci proto doporučuji k úspěšné obhajobě.

Hodnocení:

Praha 11. září 2010

Prof. PhDr. Eduard Kubů, CSc.